

Lachend an de gank met de watertoren

Mutten ie weer illegale foto's maken? . . veur facebook? . . lacht de Zwolse [Ayhan Özbay](#) en kump op mi'j an a-k buten de ekken stao umme de sloopwarkzaam-eden bi'j de [Watertoren op de Törfmarkt](#) vaste te lègen.

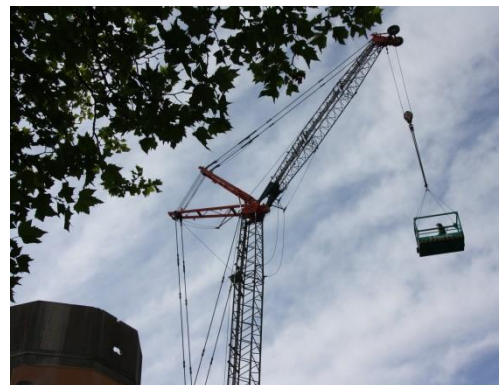
Ayhan Özbay is as zelfstandig constructiesloper bi'j de warkzaameden betrökken en is, *in tegenstelling töt de meeste andere betrökkenen*, wel bereid wat te vertellen aover wat ter stiet te gebeuren.

De warkzaameden veur [Ayhan-Metaaltechniek](#) ebben betrekking op 't weg-alen van de olde iezeren 500 m³ eklunken watertänke, baovenin de veurmalige watertoren. Mooi wark! . . zo vertellen ij. Nörmaal bin-k deur eel 't land druk, maer now e-k een thuiswedstried. A-k em vertelle dä-k niks met facebook ebbe en ook niet wille ebben, maer dä-k de foto's meistens gebruke umme belèvingsveraelties die ik in 't Zwols skrieve te

ondersteunen, was Ayhan der rap mèè zien mail-adres achter te laoten, want ij wol die ook wel lèzen. Op de vraoge of ij 't Zwols zol kunnen lèzen begon e weer te lachen . . . ach vertellen ij . . . ik wone now al 38 jöör in Zwolle en ik denke dä-k mi'j der wel met zalle redden. Ik wille 't in ieder geval preberen . . 't lèk mi'j wel leuk.

En lachend stappen ij in 't bakkie wöörin ij met de ieskrane aover de rand zol wörren etakeld en dan löt de machinist em weer in de kètel zakken.

Tsa . . dan za-k toch nog an de bak mutten. Zo'n iene wil ik netuurlijk niet teleur stellen.

Geskiedenis:

Umdäk now niet meer binnenin de watertoren kanne fotograferen, mu-k 't doen met de foto's die ik in 't verlèden al is ebbe esköten.

Alverwege de voet van de watertoren is ter nog een stienen tussenvloere. A-j ier met de trappe naor toe waren eklummen ko-j zo tegen de onderkante van 't enörme zwärte waterreservoir, oge baoven oe kop, ankieken.

In de voet van de toren kon men vroeger de inolt oflèzen op een enorme op een thermometer liekende pijlskaal. A-j de getallen met 10 vermenigvuldigen e-j zo'n bettjen de in-olt van de watertanke in kuubs.

A-j dan bedenken dät 't water toentertied vanuut Waopenveld naor Zwolle wier epompt en ier naor een eugte van 30 mtr mos wörren ebracht, mu-j wel beseffen dät der baovenin de watertoren zo'n gewicht van een slördige 550 ton ing. (in 1892)

Langes de butenmuren ko-j via de in de ronte an-ebrachte trappen töt bi'j 't olde waterreservoir kommen.

de Watertoren / Törfmäkt / Zwolle:

Zoas 1892 e bouw naor ontwärp van ärchitect
Jan Sköttel .. (*Ir. Jan Schotel*)

- Eugte > 36 mtr
- Waterreservoir > geklonken smeedijzer
- > capaciteit 500m³
- > model - hangbodem
- > gerenoveerd in 1935

Buiten gebruik gesteld in 1974

Umdät ter op 21
februwaeri 1957 een
stuk stien uut de
baovenkranse is evallen
wööbi'j een meisien van
7 jöör op weg naor de
scoele op de Turfmäkt
dodelijk is verongelukt,
wier der in 1959 de
uidige bakstienen um-
manteling an-ebracht.

Bouwbedrief Nij-uus ef intussen nao jören van
ongebruuk de watertoren verköch an een
projectontwikkelaer die der now 21 uurappär-
tementen in wil realiseren.

De *impressietekening* van de
19 het atelier architecten löt zien oe 't ter strakkies
uut mut gaon zien.

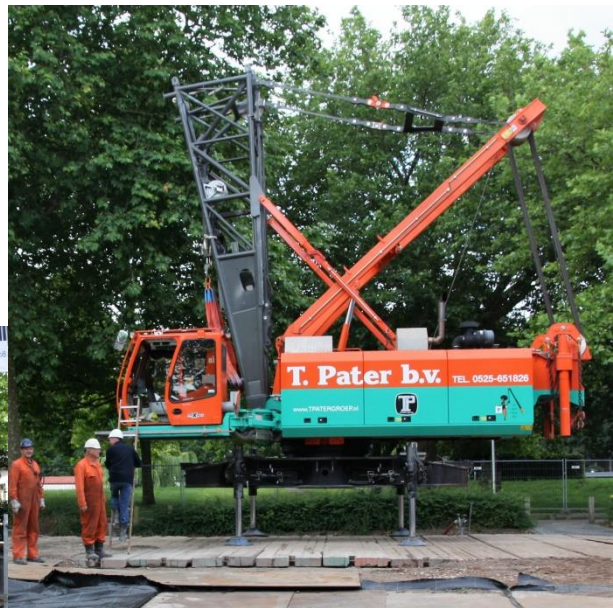

De sloop:

Donderdes 13 juli kwamp ter een ele kolonne van 5 grote dieplaaiers op de Törfmarkt an umme döör een enörme (h)ieskrane van T. Pater b.v. te lössen en op te bouwen.

't Is waerachtig net een bouwdeuze . .

Eerst de basis op peuties zetten en dan de rupswielen lossen die strakkies 't ele gevöörte mobiel mutten maken.

En dan die enörme giek in mekaere stèken en met wat pennegies deur de gaten te ouwen töt ien geheel te maken.

De volgende dag wier der wöörskienlijk een feessien e-ollen, want 't dak gonk ter gelieke *letterlijk* of. Dät e-k elaas niet ezien en kunnen fotograferen.

Maer zaoterdes lag 't gelukkig nog beneden en toen kon 't wel.

En wetende dät ter altied wier beweerd dät ter allemaole köpperen platen op dät dak lagen . . . now die bint naor alle wöörskienlijk-eid direct of-evoerd veurdät ter *verkeerde mispunten* met an de aal zollen gaon, want ik ebbe der nog gien krummel van ezien.

Naodät de slopers de öltien kappe van de watertoren adden elicht is disse nao 't weekende gelieke in stukken etrökken en of-evoerd.

Toen kwamp 't specialismen van [Bover-off](#) der an te passe umme de baovenste betonrand op de watertoren in segmenten te zagen en naor benèden te takelen. Now . . zo gemakkelijk a-k dät skrieve gonk dät absoluut niet. Dit bint echt wel serieuze klussen . . . die doe-j zo maer niet èven. De tien-kantige betonrand is in vief stukken ezaagd en naor benèden etakeld.

Ik dache nog bi'j maken van de foto . . [de watertoren wörren letterlijk of-ekakeld.](#)

Toen ik zo now en dan zo'n enörm blok beton van een slördige **10 ton** in de stroppen zagge angen, a-k ter toch wel een bettien ontzag veur.

Die baovenste betonrand mos ter eerst of um ruimte te maken veur de te verwiedereren watertanke.

En döör adden zi'j Ayhan Özbay van [Ayhan Metaal Techniek](#) uut [Zwolle](#), veur neudig.

An de baovenkante van 't waterreservoir ebt de constructiesloppers eerstens een achtaal gaten in de kètelwand ebrand wöör de (h)ijskettings kunnen wörren deur-e-aald. De acht ijskettings kommen weer an veur verdeelkabels (twiesprong) die aover een ketrolle lopen welke onderan een lange veersprong-ijsketting angen. Op die meniere ku-j 't op te ijssen gewicht weer goed en geliekmatig verdelen. As dan 't ele zakien ienmaol is an-e-aokt, gaon de constructiesloppers met de sniebranders in de ronte umme 't resevoir zo'n 4 mtr lagerder deur te brannen. As dät töt zoverre is elukt wöören 't baovenste stuk der in iene keer uut e-esen en naost de watertoren op de grond ezet.

En dan krie-j een bettien een idee van de umfang van zo'n dink.

As zij 't zakien, ienmaal op de grond, in (andelbaere-) stukkies snieden blif ter toch wel een ele bende old iezer aover. Ach vertellen die iezersnieders . . . dat giet völle sneller dan toen zij 't mossen maken. En in goed een uur tied

leg 't compleet an stukkien.

Maer de foto die ik graag ad willen maken ad nog steeds niet . . . Ayhan ad nog een ele dag neudig umme 't iessen van de baodem van 't waterreservoir veur te bereiden en de constructiesteunen ed lös te brannen en de slopers ondertussen met brèek-amers in de weer bint de betonsteunen te verwiedereren.

De volgende dag e-k 't ter maer op ewaogd umme vanof 't **Jaegpad** of te wachen wat ter zol gebeuren . . . en dät was niet veur niks.

Blij dät **Orson Welles** disse wereld allange geleden ef verlaoten . . . as ij dit skouwspel ad mutten versloan ad ij der vaste weer een **infasie van Märs** van emaaft. Lankzaam maer zekers kwamp de baodem angend in de stroppen boaven de toren uut. *Asof 't vliegende sköttel wazze.* Mooi man . . . !!

16 ton iezel zweven deur de lucht.

Ook dit stuk iezer wier weer in kleinere pörties verdeeld en 't ele zakien met inbegrip van de (h)ieskrane en al 't andere lösse materiaal in de leste daegen veur de bouwvak-vekansie allemaole of-evoerd.

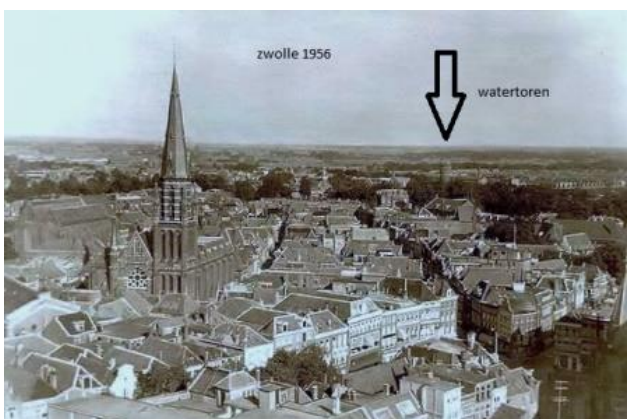
Ook ier gelden dus weer . . .

A-j oe werk goed doen, zöt ter gieniene meer wat van.

Veur zoverre ie 't willen geleuven wörren de rest van de toren, wat now niks anders is dan een löge uls, as 't waere *stien veur stien* of-ebröken. Ik vermoede dät 't wel ietsie ienvoldiger giet, maer dät zie ik mi'j nog wel een keertien an.

Veurlopig gebeurt ter weer wat met de toren en blif ter in ieder geval nog een erkenningspunt bestaon.

Altied makkelijk a-j vanof de Pèperbusse kiesen.

